

V Bruseli 22. 7. 2019
COM(2019) 342 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o spoločnom preskúmaní vykonávania Dohody medzi Európskou úniou a Spojenými štátmi americkými o spracovaní a zasielaní údajov obsiahnutých vo finančných správach z Európskej únie do Spojených štátov amerických na účely Programu na sledovanie financovania terorizmu

{SWD(2019) 301 final}

Dohoda medzi Európskou úniou a Spojenými štátmi americkými o spracovaní a zasielaní údajov obsiahnutých vo finančných správach z Európskej únie do Spojených štátov na účely Programu na sledovanie financovania terorizmu (ďalej len „program TFTP“) nadobudla platnosť 1. augusta 2010¹.

Procedurálne aspekty

V článku 13 dohody sa stanovujú pravidelné spoločné preskúmania ustanovení o bezpečnostných opatreniach, kontrolách a reciprocite, ktoré majú vykonávať skupiny pre preskúmanie z Európskej únie a Spojených štátov. Z EÚ sú delegovaní zástupcovia Európskej komisie a dvoch orgánov pre ochranu údajov z členských štátov EÚ. Za USA sú delegovaní zástupcovia Ministerstva financií USA. Do skupín pre preskúmanie môžu byť zaradení aj odborníci na bezpečnosť a ochranu údajov a osoby so skúsenosťami z oblasti súdnictva.

Táto správa sa týka piateho spoločného preskúmania dohody od jej nadobudnutia platnosti a vzťahuje sa na obdobie 35 mesiacov od 1. januára 2016 do 30. novembra 2018. Prvé spoločné preskúmanie dohody, ktoré sa uskutočnilo vo februári 2011², sa vzťahovalo na obdobie prvých šiestich mesiacov po nadobudnutí platnosti dohody (od 1. augusta 2010 do 31. januára 2011). Druhé spoločné preskúmanie vykonané v októbri 2012³ sa vzťahovalo na obdobie nasledujúcich 20 mesiacov (od 1. februára 2011 do 30. septembra 2012). Tretie spoločné preskúmanie vykonané v apríli 2014 sa vzťahovalo na obdobie 17 mesiacov (od 1. októbra 2012 do 28. februára 2014)⁴. Štvrté spoločné preskúmanie vykonané v marci 2016 sa vzťahovalo na obdobie 22 mesiacov (od 1. marca 2014 do 31. decembra 2015)⁵. Dňa 27. novembra 2013 Komisia prijala oznámenie o spoločnej správe Komisie a Ministerstva financií USA o hodnote údajov poskytnutých v rámci Programu na sledovanie financovania terorizmu (TFTP) podľa článku 6 ods. 6 dohody⁶.

V súlade s článkom 13 ods. 3 dohody zastupovala Európsku úniu na účely preskúmania Európska komisia, pričom Spojené štáty zastupovalo Ministerstvo financií USA. Skupinu EÚ pre preskúmanie viedol vyšší úradník Komisie a tvorili ju dovedna dvaja členovia útvarov Komisie, ako aj zástupcovia dvoch orgánov pre ochranu údajov.

Piate spoločné preskúmanie sa uskutočnilo v dvoch hlavných fázach: 15. januára 2019 v priestoroch Europolu v Haagu a 31. januára a 1. februára 2019 na Ministerstve financií USA vo Washingtone.

Táto správa je založená na informáciách obsiahnutých v písomných odpovediach, ktoré Ministerstvo financií USA poskytlo v dotazníku EÚ zaslanom pred preskúmaním, informáciách získaných v rozhovoroch s pracovníkmi ministerstva financií a členmi skupiny

¹ Ú. v. EÚ L 195, 27.7.2010, s. 5.

² SEC(2011) 438 v konečnom znení.

³ SWD(2012) 454 v konečnom znení.

⁴ COM(2014) 513 final a SWD(2014) 264 final z 11.8.2014.

⁵ COM(2017) 31 final a SWD(2017) 17 final z 19.1.2017.

⁶ COM(2013) 843 final z 27.11.2013.

USA pre preskúmanie, ako aj na informáciách obsiahnutých v iných verejne dostupných dokumentoch tohto ministerstva. V správe sa okrem toho zohľadňujú informácie poskytnuté zamestnancami Europolu počas preskúmania vrátane príspevkov od úradníka Europolu pre ochranu údajov. S cieľom skompletizovať dostupné informácie sa Komisia stretla aj s určeným poskytovateľom, ktorý jej dal doplňujúce informácie, a 3. apríla 2019 usporiadala schôdzu na účely získania spätnej väzby od členských štátov týkajúcej sa ustanovení dohody o reciprocite.

Odporúčania a záver

Na základe informácií a vysvetlení, ktoré poskytlo Ministerstvo financií USA, Europol, určený poskytovateľ a nezávislí kontrolóri, a na základe overenia príslušných dokumentov a náhodne vybranej vzorky vyhľadávani v údajoch poskytnutých v rámci programu TFTP je Komisia presvedčená, že dohoda a jej bezpečnostné opatrenia a kontroly sa riadne vykonávajú.

Europol vykonáva svoje úlohy týkajúce sa overovania plne v súlade s článkom 4 na základe podrobných a pravidelne aktualizovaných podporných dokumentov, ktoré dostáva od Ministerstva financií USA. Mechanizmus dohľadu funguje hladko a účinne zabezpečuje, aby spracovanie údajov bolo v súlade s podmienkami stanovenými v článku 5. Všetky neextrahované údaje sa vymažú najneskôr päť rokov od ich prijatia v súlade s článkom 6 ods. 4 dohody.

Program TFTP je aj naďalej kľúčovým nástrojom na poskytovanie včasných, presných a spoľahlivých informácií o činnostiach, pri ktorých existuje podozrenie na plánovanie a financovanie teroristických činov. Pomáha identifikovať a sledovať teroristov a ich podporné siete na celom svete. Počas súčasného obdobia preskúmania EÚ naďalej výrazne profitovala z programu TFTP. Tento nástroj sa stal ešte dôležitejším, odkedy sa od roku 2015 zvýšil počet teroristických útokov. V niektorých prípadoch napomohli informácie poskytnuté podľa dohody pri napredovaní určitých vyšetrovaní v súvislosti s teroristickými útokmi na území EÚ.

Pokiaľ ide o potenciál ďalšieho zlepšenia, Komisia navrhuje, aby Ministerstvo financií USA v ročnom hodnotení svojich žiadostí podľa článku 4 posúdilo typy správ a geografické regióny, v prípade ktorých je najvyššia, resp. najnižšia odozva pri vyhľadávaní v rámci programu TFTP. Výsledok takéhoto posúdenia by sa mal zahrnúť a zohľadniť v nasledujúcich žiadostiach podľa článku 4. To by mohlo viesť k užšie formulovaným žiadostiam s cieľom obmedziť na minimum množstvo údajov požadovaných od určeného poskytovateľa v súlade s článkom 4 ods. 2. Komisia ďalej navrhuje, aby Ministerstvo financií USA zlepšilo svoje mechanizmy s cieľom preskúmať potrebu zachovania takzvaných „extrahovaných údajov“ a zabezpečiť, aby sa tieto údaje uchovávali len tak dlho, ako to bude potrebné pre konkrétne vyšetrovanie alebo trestné stíhanie, na ktoré sa používajú (článok 6 ods. 7). V tejto súvislosti Komisia takisto žiada členské štáty, aby informovali Europol ako jednotné kontaktné miesto (SPOC) v prípade následných informácií od Ministerstva financií USA, keď sa príslušný prípad s konečnou platnosťou ukončí, čo by v zásade malo viesť k vymazaniu extrahovaných údajov týkajúcich sa daného prípadu. Osobitná pozornosť by sa mala venovať aj

extrahovaným údajom, ktoré preskúmajú analytici Ministerstva financií USA, ale ktoré nie sú z dôvodov relevantnosti v súvislosti s konkrétnym vyšetrovaním širené ďalej.

Okrem toho by členské štáty mali v záujme aktívnej výmeny informácií s Ministerstvom financií USA poskytovať Europolu pravidelnú spätnú väzbu o pridanej hodnote poznatkov získaných z tohto ministerstva v rámci programu TFTP, ktoré by mohli ďalej zlepšiť kvalitu a kvantitu informácií vymieňaných na základe článkov 9 a 10. Komisia oceňuje činnosť Europolu a nabáda ho, aby pokračoval vo svojom úsilí aktívne zvyšovať povedomie o TFTP a aby podporoval členské štáty, ktoré ho žiadajú o rady a skúsenosti pri vypracúvaní cielených žiadostí podľa článku 10.

Komisia poznamenáva, že postupy na spracovanie žiadostí osôb, ktoré chcú zistiť, či boli dodržané ich práva na ochranu údajov v súlade s dohodou, fungujú účinne. Komisia však navrhuje, aby Ministerstvo financií USA zabezpečilo, že takéto overovanie sa bude vzťahovať na všetky príslušné práva vyplývajúce z dohody vrátane overenia toho, že údaje boli preskúmané len vtedy, ak existovala predchádzajúca informácia alebo dôkaz, na základe ktorých sa bolo možné domnievať, že predmet vyhľadávania má súvislosť s terorizmom alebo jeho financovaním.

Komisia víta trvalú transparentnosť orgánov USA pri výmene informácií, čo poukazuje na hodnotu programu TFTP pre medzinárodné úsilie zamerané na boj proti terorizmu. Podrobné informácie o tom, ako sa údaje poskytnuté v rámci programu TFTP môžu používať a ako sa používajú, ako aj konkrétne prípady ich použitia uvedené v spoločnej správe o hodnote údajov a v rámci tohto preskúmania jasne ozrejmujú fungovanie programu TFTP a jeho pridanú hodnotu.

Orgány USA vo veľkej miere využívali možnosť spontánne poskytovať informácie z programu TFTP orgánom EÚ podľa článku 9 dohody. V období, na ktoré sa vzťahuje toto preskúmanie, Europol okrem toho proaktívne podnietil celý rad žiadostí podľa článku 10 dohody. To pomohlo zvýšiť povedomie orgánov EÚ o programe TFTP, čo viedlo k tomu, že uvedené orgány tento program viac využívali. Orgány EÚ uviedli, že poznatky Ministerstva financií USA poskytované v papierovej forme by mohli byť efektívnejšie spracované, ak by sa poskytovali digitálne. Komisia vyzýva Ministerstvo financií USA a Europol, aby zvážili spôsoby, ako uľahčiť spracúvanie poznatkov, a to v súlade s bezpečnostnými opatreniami programu TFTP.

Pravidelné preskúmanie dohody je nevyhnutné na zabezpečenie jej riadneho vykonávania, budovanie vzťahu medzi zmluvnými stranami založeného na dôvere a na uistenie zainteresovaných strán o užitočnosti nástroja TFTP. Komisia a Ministerstvo financií USA sa dohodli, že ďalšie spoločné preskúmanie podľa článku 13 dohody vykonajú začiatkom roka 2021.

Fungovanie dohody, postup spoločného preskúmania, ako aj jeho výsledky a odporúčania sú podrobne opísané v pracovnom dokumente útvarov Komisie, ktorý je pripojený k tejto správe.